

«هو الحکیم»

عنوان:

دیالکتیک و علیّت از نظر کانت

دکتر باقر پورکاشانی

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى الْيَاسَنِ الَّذِيْ يَصَاحِبُ الزَّمَانَ

『@SERATEHAGHI』

ایشان (کانت) بحثی رو مطرح می‌کنه در ارتباط با دیالکتیک؛ می‌گه دیالکتیک، قلمرو تعارضات هست. وقتی که این‌سری مسائلی که به‌عنوان علم حالا ما در نظر می‌گیریم اگر فرض علم بکنیم، ما که می‌گیم این‌ها علم معتبر نیست، چون داده‌ی حسی نداره. خب وقتی داده‌ی حسی نداره، این‌ها می‌ره در قلمروی دیالکتیک. در قلمروی دیالکتیک اینه که می‌گن هر حکمی به اندازه‌ی نقیض خودش اعتبار داره؛ یعنی همین‌طور که می‌گی خدا هست اعتبار داره به همین اندازه، خدا نیست هم به همین اندازه اعتبار داره! یا مثلاً ایشان علیّت رو از مقولات ذهنی می‌دونه؛ که همین کتاب هم که خدمت‌تون عرض کردم (کتاب علیّت از نظر کانت) جناب آقای دکتر رضا بخشایش نوشته، علیّت رو مفصل آورده و نظرهای فیلسوفان غربی و شرقی رو مطرح کرده که اون‌ها خیلی‌ها این رو مقولات خارجی می‌دانستن. ایشان علیّت رو از راه‌های ذهن برای ارتباط برقرار کردن به جهان خارج می‌دونه. علیّت می‌گه به ذهن مرتبط می‌شه، اما ربطی به ما فعل الخارج، امور خارجی یا اموری که منشاء اثر هستن، موجودیت در خارج دارن، ندارن؛ این هم امر ذهنی می‌دانه.